

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

**Podsumowanie wyników kontroli wspólnych przedsięwzięć i przedsiębiorstw Unii Europejskiej
przeprowadzonych przez Trybunał za 2013 r.**

(2014/C 452/01)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Page</i>
Wprowadzenie	1–6	2
Informacje, na podstawie których Trybunał sformułował opinie	7	2
Wyniki kontroli	8–21	3
Opinie na temat wiarygodności rozliczeń	8	3
Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	9–12	3
Objaśnienie uzupełniające dotyczące wkładu UE w koszty projektu ITER	13	4
Uwagi niepodważające opinii Trybunału	14	4
Prezentacja sprawozdania finansowego	15	4
Zarządzanie budżetem i finansami	16	4
Kontrola wewnętrzna	17–21	4
Wnioski	22–23	5

WPROWADZENIE

1. Zgodnie z postanowieniami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał skontrolował roczne sprawozdania finansowe za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2013 r. oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań następujących wspólnych przedsięwzięć i przedsiębiorstw Unii Europejskiej:

- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E),
- Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” – czyste technologie transportu lotniczego,
- wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS w celu realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie systemów wbudowanych,
- Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (IMI),
- wspólne przedsiębiorstwo ENIAC – nanoelektronika,
- wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (FCH),
- wspólne przedsięwzięcie w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR).

2. Oprócz Unii Europejskiej (reprezentowanej przez Komisję), członkami wspólnych przedsięwzięć mogą być różni partnerzy publiczni i prywatni, którzy wnoszą wkłady finansowe na rzecz działań realizowanych przez wspólne przedsięwzięcia. Wspólne przedsięwzięcia są oparte albo na modelu dwustronnym, gdy ich członkami są Komisja Europejska i przedstawiciele branży, albo na modelu trójstronnym, gdy ich członkami są ponadto państwa członkowskie⁽¹⁾. Wspólne przedsięwzięcia odgrywają ważną rolę w realizacji polityki badawczej w konkretnych obszarach.

3. W niniejszym podsumowaniu przedstawiono przegląd wyników przeprowadzonych przez Trybunał dorocznych kontroli wspólnych przedsięwzięć za rok budżetowy 2013. Ma ono na celu ułatwienie analizy i porównanie specjalnych sprawozdań rocznych Trybunału dotyczących sprawozdań finansowych wspólnych przedsięwzięć za 2013 r. Opublikowane specjalne sprawozdania roczne zawierają opinie i uwagi Trybunału oraz odpowiedzi wspólnych przedsięwzięć. Niniejsze podsumowanie nie jest sprawozdaniem pokontrolnym ani opinią.

4. Całkowite prognozowane dochody budżetowe⁽²⁾ wspólnych przedsięwzięć na 2013 r. wyniosły 2,2 mld euro (2012: 2,5 mld euro), co odpowiada około 1,7 % ogólnego budżetu UE na 2013 r. (2012: 1,8 %) ⁽³⁾. Około 686 mln euro (2012: 618 mln euro) dotacji otrzymanych przez wspólne przedsięwzięcia pochodziło z ogólnego budżetu UE (wkład pieniężny z Komisji Europejskiej), a około 134 mln euro (2012: 134 mln euro) – od partnerów branżowych i członków wspólnych przedsięwzięć.

5. We wspólnych przedsięwzięciach zatrudnionych jest 414 (2012: 409) urzędników mianowanych i pracowników zatrudnionych na czas określony, co stanowi poniżej 1 % łącznej liczby stanowisk zatwierdzonych w budżecie ogólnym UE (planie zatrudnienia). Szczegółowe informacje na temat skontrolowanych wspólnych przedsięwzięć, ich budżetów i zatrudnienia przedstawiono w *załączniku I*.

6. Choć ryzyko finansowe w przypadku wspólnych przedsięwzięć jest stosunkowo niewielkie w skali ogólnego budżetu UE, ryzyko utraty reputacji przez Unię jest wysokie – wspólne przedsięwzięcia są bowiem kluczowym narzędziem realizacji strategii badawczej UE, a ze względu na to, że mają charakter partnerstw publiczno-prywatnych są bardzo wyeksponowane w branżach, z którymi współpracują.

INFORMACJE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH TRYBUNAŁ SFORMUŁOWAŁ OPINIE

7. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie wspólnego przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa i rocznego sprawozdania z działalności. W ramach kontroli za 2013 r. szczególny nacisk położono na kontrole *ex post*.

⁽¹⁾ Wspólne przedsięwzięcia działające według modelu dwustronnego to Clean Sky, IMI, FCH i SESAR. Wspólne przedsięwzięcia działające według modelu trójstronnego to ARTEMIS i ENIAC. Członkami wspólnego przedsięwzięcia F4E są Euratom reprezentowany przez Komisję Europejską, państwa członkowskie Euratomu oraz inne kraje, które zawarły z Euratomem umowy o współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy jądrowej i które wyraziły wolę przystąpienia do wspólnego przedsięwzięcia (na dzień 31 grudnia 2013 r.: Szwajcaria).

⁽²⁾ Prognozowane dochody budżetowe odzwierciedlają środki na zobowiązania (ostateczny budżet).

⁽³⁾ Znaczny spadek odnotowany w stosunku do 2012 r. wynika przede wszystkim z tego, że wysokość prognozowanych dochodów budżetowych wspólnego przedsięwzięcia F4E na 2013 r. (1 297 mln euro) była niższa niż kwota 1 524 mln euro prognozowana na 2012 r. Ten spadek z kolei wynika z faktu rozpoczęcia głównego etapu realizacji projektu ITER w 2012 r.

WYNIKI KONTROLI**Opinie na temat wiarygodności rozliczeń**

8. Ostateczne sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć przedstawiają rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach ich sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami odpowiednich regulaminów finansowych oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

9. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznych sprawozdań finansowych za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2013 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach w przypadku czterech z siedmiu wspólnych przedsięwzięć (F4E, „Czyste niebo”, FCH i SESAR).

10. W przypadku wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS na mocy obowiązującej umowy administracyjnej kontrolę zestawień poniesionych wydatków projektowych powierzono krajowym organom finansującym (KOF). Wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS otrzymało od KOF sprawozdania z kontroli, lecz nie dokonywało systematycznej oceny jakości tych kontroli. Ponadto nie otrzymało informacji na temat strategii kontroli od wszystkich KOF. Nie było zatem w stanie ocenić, czy kontrole *ex post* dają wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdań. W następstwie tego Trybunał uznał, że dostępne informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie⁽⁴⁾. Trybunał wydał zatem opinię z zastrzeżeniem⁽⁵⁾ dotyczącą wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS, ponieważ nie otrzymał wystarczających i odpowiednich dowodów kontroli, na podstawie których mógłby wydać opinię, a możliwe skutki są istotne, ale nie mają charakteru powszechnego⁽⁶⁾.

11. W przypadku wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC umowy administracyjne zawarte pomiędzy wspólnym przedsiębiorstwem a KOF państw członkowskich stanowią co do zasady, że KOF będą przeprowadzać kontrole w imieniu wspólnego przedsiębiorstwa. Strategia kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa w znacznym stopniu polega na przeprowadzanych przez KOF kontrolach zestawień poniesionych wydatków projektowych. W 2013 r. wspólne przedsiębiorstwo przeprowadziło ograniczony przegląd zestawień poniesionych wydatków, jednak nie obejmował on żadnych kontroli i nie przyniósł pewności co do prawidłowości zestawień poniesionych wydatków będących jego przedmiotem. W następstwie tego Trybunał uznał, że dostępne informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie⁽⁷⁾. Trybunał wydał zatem opinię z zastrzeżeniem dotyczącą wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC, ponieważ nie otrzymał wystarczających i odpowiednich dowodów kontroli, na podstawie których mógłby wydać opinię, a możliwe skutki są istotne, ale nie mają charakteru powszechnego.

12. Wspólne przedsiębiorstwo IMI, zgodnie ze strategią kontroli *ex post*, przystąpiło do drugiej serii 40 kontroli *ex post*, z których 14 zostało ukończonych do czerwca 2014 r. Ustalona w wyniku tych kontroli stopa błędów wynosiła 2,3 %⁽⁸⁾. Trybunał wydał zatem opinię z zastrzeżeniem dotyczącą wspólnego przedsiębiorstwa IMI, ponieważ otrzymał wystarczające i odpowiednie dowody kontroli, na podstawie których mógł wydać taką opinię, a możliwe skutki są istotne, ale nie mają charakteru powszechnego⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ W odpowiedzi na tę uwagę wspólne przedsiębiorstwa ARTEMIS i ENIAC zainicjowały w 2014 r. wspólny plan działania w celu uwzględnienia tej opinii z zastrzeżeniem. Do września 2014 r. wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS skontrolowało trzy KOF.

⁽⁵⁾ Trybunał wydaje opinię z zastrzeżeniem w przypadku gdy kontroler uzyskał wystarczające i odpowiednie dowody kontroli, na podstawie których może stwierdzić, że zniekształcenia lub przypadki uchybień mają istotne znaczenie dla sprawozdania finansowego lub transakcji leżących u jego podstaw, ale nie mają charakteru powszechnego. Trybunał wydaje opinię z zastrzeżeniem również w przypadku, gdy kontroler nie jest w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów kontroli, na podstawie których mógłby wydać opinię, a możliwe skutki tej niemożności dla sprawozdania finansowego lub transakcji leżących u jego podstaw są istotne, ale nie mają charakteru powszechnego (jak w przypadku opisanym w pkt 11 i 12).

⁽⁶⁾ Skutki o charakterze powszechnym to takie, które według osądu kontrolera nie ograniczają się tylko do określonych elementów, kont lub pozycji sprawozdania finansowego, albo, jeśli się do nich ograniczają, dotyczą lub mogą dotyczyć znaczącej części sprawozdania finansowego.

⁽⁷⁾ W odpowiedzi na tę uwagę wspólne przedsiębiorstwa ARTEMIS i ENIAC zainicjowały w 2014 r. wspólny plan działania w celu uwzględnienia tej opinii z zastrzeżeniem. Do września 2014 r. wspólne przedsiębiorstwo ENIAC skontrolowało trzy KOF.

⁽⁸⁾ Stopa błędów ustalona w wyniku poprzedniej serii kontroli *ex post* wynosiła 5,8 %.

⁽⁹⁾ W odpowiedzi na tę uwagę wspólne przedsiębiorstwo IMI nadal informowało skontrolowanych beneficjentów o błędach oraz nadal podejmowało wymagane działania następcze. Równoległe wspólne przedsiębiorstwo IMI nadal podejmowało konkretne działania prewencyjne w celu załagodzenia ryzyka przyszłych błędów w zestawieniach wydatków poniesionych przez beneficjentów (np. organizacja częstych warsztatów finansowych dla uczestników, regularne aktualizowanie wytycznych finansowych IMI dla uczestników). Ponadto wspólne przedsiębiorstwo IMI nadal realizowało intensywny roczny program kontroli *ex post*.

Objaśnienie uzupełniające dotyczące wkładu UE w koszty projektu ITER ⁽¹⁰⁾

13. Jeżeli chodzi o wspólne przedsięwzięcie F4E, w 2010 r. ⁽¹¹⁾ Rada oceniła wkład UE w koszty etapu budowy projektu na 6,6 mld euro. Istnieje poważne ryzyko, że ta kwota wzrośnie, przede wszystkim w następstwie zmian dotyczących zakresu produktów projektu, a także w związku z aktualnym harmonogramem, który uznawany jest za nierealistyczny. W listopadzie 2013 r. wspólne przedsięwzięcie szacowało, że do czasu ukończenia etapu budowy niedobór wyniesie 290 mln euro. Opóźnienie etapu budowy w czasie przeprowadzania kontroli (kwiecień 2014 r.) było szacowane przez wspólne przedsięwzięcie na co najmniej 30 miesięcy. W odniesieniu do tych zagrożeń wspólne przedsięwzięcie nie wdrożyło jeszcze systemu umożliwiającego regularne monitorowanie odchyłeń kosztów ani nie zaktualizowało wyceny wkładu wspólnego przedsięwzięcia w projekt ITER po ukończeniu etapu budowy.

Uwagi niepodważające opinii Trybunału

14. Trybunał sformułował 55 uwag (2012: 45) dotyczących wszystkich wspólnych przedsięwzięć, aby zwrócić uwagę na istotne kwestie. W załączniku II przedstawiono zestawienie sformułowanych uwag. Poniżej podsumowano najczęściej pojawiające się uwagi.

Prezentacja sprawozdania finansowego

15. Jeżeli chodzi o Wspólne Przedsięwzięcie F4E, w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego zatytułowanej „Ustalania w sprawie zamówień ITER podpisanych z Międzynarodową Organizacją ITER” nie określono stanu zaawansowania robót w toku, podczas gdy informacja ta ma kluczowe znaczenie dla uzyskania prawidłowego obrazu stanu zrealizowanych działań, jeśli chodzi o ustalenia w sprawie zamówień podpisane z Międzynarodową Organizacją ITER.

Zarządzanie budżetem i finansami

16. Uwagi w tym dziale koncentrują się na dwóch obszarach:

- wskaźnik wykonania budżetu: wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania wynosił od 90 % do 100 %, a wskaźnik wykorzystania środków na płatności – od 57 % do 100 %. W przypadku wspólnego przedsięwzięcia ARTEMIS ten ostatni wskaźnik wyniósł 69 %, a jego wysokość jest następstwem głównie opóźnień wynikających z ustaleń administracyjnych dotyczących realizacji projektów zawartych z państwami członkowskimi, zaś w przypadku wspólnego przedsięwzięcia FCH (57 %) jest on następstwem przełożenia na później finansowania trzech projektów,
- zaproszenia do składania wniosków i realizacja projektów: w przypadku wspólnego przedsięwzięcia „Czyste niebo” średni czas na ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków w 2013 r. oraz podpisanie umów o dotację wynosił 9 miesięcy (wobec 12 miesięcy w 2012 r.). Jeżeli chodzi o wspólne przedsięwzięcie ARTEMIS, środki, na które zaciągnięto zobowiązania w ramach zaproszeń do składania wniosków, wynosiły tylko 49 % (50,2 % na dzień 31 grudnia 2012 r.) łącznego budżetu przeznaczanego na pokrycie wydatków podczas całego okresu funkcjonowania wspólnego przedsięwzięcia (10 lat od 2007 r.).

Mechanizmy kontroli wewnętrznej

17. Kontrole *ex post* są kluczowym narzędziem wspólnych przedsięwzięć służącym do zapewniania kwalifikowalności i poprawności wydatków deklaryowanych przez beneficjentów lub partnerów. Wszyscy oni przyjęli strategię kontroli *ex post*, a pięcioro z nich zleciło wykonanie kontroli *ex post* niezależnym zewnętrznym firmom audytorskim. W trzech przypadkach (zob. pkt 10–12) Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem w związku z niewłaściwą realizacją strategii kontroli *ex post* lub w związku ze stopą błędów wynikającą z kontroli *ex post*.

18. W przypadku wspólnego przedsięwzięcia F4E prace nad systemami kontroli wewnętrznej są nadal w toku. Centralną kwestią podczas realizacji projektu ITER przez wspólne przedsięwzięcie F4E są w szczególności procedury udzielania zamówień. W ramach tych procedur należy zwiększyć konkurencję. W przypadku dotacji średnia liczba otrzymanych wniosków wyniosła tylko jeden na zaproszenie, tak jak w 2012 r.

19. Monitorowanie i sprawozdawczość dotyczące wyników badań zostały opisane w siódmym programie ramowym (7PR), w którym ustanowiono system monitorowania i sprawozdawczości obejmujący ochronę, rozpowszechnianie i przekazywanie wyników badań. W umowach o przyznanie dotacji podpisywanych z członkami i innymi beneficjentami wspólne przedsięwzięcia umieszczają szczegółowe postanowienia dotyczące praw własności intelektualnej i rozpowszechniania działań badawczych i wyników badań. Realizacja tych przepisów jest co prawda monitorowana przez wspólne przedsięwzięcie na poszczególnych etapach finansowanych projektów, jednak niektóre wspólne przedsięwzięcia powinny dopracowywać sposób składania sprawozdań z wyników tego monitorowania.

⁽¹⁰⁾ Objasnienie uzupełniające wykorzystywane jest do zwrócenia czytelnikom uwagi na kwestię, która nie zniekształca w istotny sposób sprawozdania finansowego, ale ma zasadnicze znaczenie dla zrozumienia tego sprawozdania przez odbiorcę.

⁽¹¹⁾ Konkluzje Rady z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stanu zaawansowania projektu ITER (11902/10).

20. W celu zapobiegania konfliktom interesów większość wspólnych przedsięwzięć przyjmuje szczegółowe przepisy i opracowuje narzędzia służące dokumentowaniu wszystkich związanych z nimi informacji. Wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS nie opracowało jeszcze kompleksowej, pisemnej procedury postępowania w sytuacjach konfliktu interesów.

21. Druga ocena śródkresowa została przeprowadzona przez Komisję w 2013 r. i na początku roku 2014. Wszystkie wspólne przedsięwzięcia (z wyjątkiem wspólnego przedsięwzięcia F4E) zostały ocenione pod względem przydatności, wydajności, skuteczności i jakości badań. Sprawozdania były pozytywne, jednak wskazano w nich także obszary wymagające dalszej poprawy.

WNIOSKI

22. Wszystkie wspólne przedsięwzięcia przedstawiły wiarygodne rozliczenia za 2013 r., lecz w trzech przypadkach Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych rozliczeń.

23. Poprawa powinna nastąpić w zakresie procedur, zwłaszcza w zakresie realizacji strategii kontroli *ex post*, a w przypadku wspólnego przedsięwzięcia F4E – w zakresie wdrożenia mechanizmów kontroli kosztów.

ANEXA I

Veniturile (bugete de venituri prevăzute, drepturi constatate și sume primite) și schemele de personal ale întreprinderilor comune

ÎNTRINDEREA COMUNĂ	Direcția generală sub tutela căreia se află agenția	Domeniul de po- litică	2013						2012					
			Bugetul de venituri prevăzută ⁽¹⁾	Drepturi constatate ⁽²⁾	Sume primite ⁽³⁾	Schema de perso- nal ⁽⁴⁾	Bugetul de venituri prevăzută ⁽¹⁾	Drepturi constatate ⁽²⁾	Sume primite ⁽³⁾	Schema de perso- nal ⁽⁴⁾				
1 ARTEMIS	DG CONNECT	Cercetare	32 643 708	32 647 545	20 123 350	15	57 446 787	52 183 934	22 479 013	15				
2 CLEAN SKY	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	306 043 097	227 000 428	124 613 566	24	205 364 690	173 113 201	97 339 799	24				
3 ENIAC	DG CONNECT	Cercetare	172 696 508	172 608 748	36 529 216	15	128 059 958	127 755 025	15 457 127	15				
4 FUSION FOR ENERGY	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	1 297 013 166	1 296 952 709	245 002 495	262	1 523 785 957	1 523 345 616	261 239 530	262				
5 PILE DE COMBUSTIE ȘI HIDROGEN – FCH	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	74 482 039	73 672 484	56 393 265	20	83 311 640	82 843 794	53 615 206	17				
6 INIȚIATIVA PRIVIND MEDICAMENTELE INOVATOARE – IMI	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	255 715 919	254 435 104	125 829 159	36	373 763 361	357 898 596	97 783 960	35				
7 SESAR	DG MOVE	Cercetare	84 222 608	64 066 631	77 535 515	42	156 564 786	148 733 577	69 713 000	41				
Total			2 222 817 045	2 121 382 649	686 026 566	414	2 528 297 179	2 465 873 743	617 627 635	409				

⁽¹⁾ Bugetul de venituri prevăzută reprezintă credite de angajament (bugetul definitiv).⁽²⁾ Drepturile constatate reprezintă angajamente autorizate.⁽³⁾ Sumele primite reprezintă contribuția în numerar furnizată de Comisia Europeană în cursul exercițiului.⁽⁴⁾ Bugetul definitiv.

Załącznik II

Uwagi sformułowane przez Trybunał w 2013 r.

	Zarządzanie budżetem i finansami				Kluczowe mechanizmy kontrolne w stosowanych przez wspólne przedsiębiorstwa systemach nadzoru i kontroli				Inne kwestie							
	Wykonanie budżetu	Prezentacja sprawozdania finansowego	Zaproszenia do składania wniosków	Wielostronna umowa ramowa	Systemy kontroli wewnętrznej i systemy księgowość	Zamówienia i dotacje na składniki operacyjne	Realizacja strategii kontroli <i>ex post</i>	Jednostka kontroli wewnętrznej i Sztab Audytu	Kany prawne	Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie	Polityka w zakresie praw własności intelektualnej i przemysłowej	Konflikt interesów	Druga ocena środkówowa dokonana przez Komisję	Opóźnienia we wpłatach składek członkowskich	Wkład UE w fazę budowy projektu ITER	Roczne sprawozdania z działalności i inne
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE																
1 ARTEMIS	x		x			x ⁽¹⁾	x	x	x	x		x				
2 „Czyste niebo”	x				x		x	x	x		x	x				
3 ENIAC	x		x			x ⁽¹⁾	x	x	x		x	x				
4 Rozwój Energii Termojądrowej (F-4E)	x	x			x			x	x	x	x		x	x ⁽¹⁾	x	
5 TECHNOLOGIA OGNIW PALIWOWYCH I WODOROWYCH (FCH)	x		x				x	x	x		x	x				
6 INICJATYWA W ZAKRESIE LEKÓW INNOWACYJNYCH (IMI)	x		x			x ⁽¹⁾	x	x	x		x	x				
7 SESAR	x			x			x	x	x		x	x				
Razem	7	1	4	1	2	1	3	6	7	6	1	6	1	1	1	1
Ogółem	13				6		36									

⁽¹⁾ Te uwagi szczegółowo opisano w części sprawozdania dotyczącej opinii.